

892.8
f-467

0326 ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ხელნაწერის უფლებით

ლეილა ქველიძე

ქალის სახე სუად ალ-საბაჰის შემოქმედებაში

10.01.06. - მახლობელი აღმოსავლეთის ხალხთა ლიტერატურა

ფილოლოგიის მეცნიერებათა ქანდიდატის
სამეცნიერო ხარისხის მოსაპოვებლად
წარდგენილი დისერტაციის

ა მ ტ რ ი ვ ე რ ა ტ ი

თბილისი
2006

სადისერტაციო ნაშრომი შესრულებულია საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის აკად. გ. წერეთლის სახელობის აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტის სემიტოლოგიის განყოფილებაში.

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი
მურმან ქუთელია

ოფიციალური ოპონენტები: 1. ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი
ნანა ფურცელაძე 10.01.06

2. ფილოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატი
მარინა თხინვალელი 10.01.06

დისერტაციის დაცვა შედგება 2006 წლის 29 ივნის 14⁰⁰
საათზე ივანე ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფილოლოგიის P 10. 06. №8 სადისერტაციო საბჭოს სხდომაზე.

მისამართი: 0128, თბილისი, ჭავჭავაძის პრ. №36

დისერტაციის გაცნობა შეიძლება თსუ ბიბლიოთეკაში.
მისამართი: 0147, თბილისი, უნივერსიტეტის ქ. №2

ავტორუფერატი დაიგზავნა 2006 წლის 25 ივნის 2

სადისერტაციო საბჭოს
სწავლული მდივანი, ფილოლოგიის
მეცნიერებათა კანდიდატი,
დოკ. ჩ. გონიაშვილი რ. ციხითათრიშვილი

ნაშრომის ზოგადი დახსასიათება

სადისერტაციო ნაშრომის მიზნები და ამოცანები. ქალთა ემანსი პაციის პრობლემა, რომელიც დღის წესრიგში დააყენებს XIX საუკუნის მეორე ნახევარში არაბული საგანმანათლებლო მოძრაობის უდიდესმა წარმომადგენლებმა: რიცა'ა ატ-ტატაფმ, კასიმ ამინმა, ვალი ად-დინ იეჰუნმა, აქტუალური გახდა მომდევნო თაობის, კერძოდ, XX საუკუნის I ნახევარში მოღვაწე არაბი რომანტიკოსებისა და რეალისტური მიმდინარეობის წარმომადგენლებისათვის. XX საუკუნეში და განსაკუთრებით მის მეორე ნახევარში ქალთა უფლებებისათვის ბრძოლაში მამაკაცების გეერდით ატიურად ჩაერთონ ქალებიც. არაბი ქალის როლი თანამედროვე არაბულ საზოგადოებასა და არაბულ ლიტერატურაში შესანიშნავადაა წარმოდგენილი ქუვეითელი პოეტი ქალის სუად ალ-საბაპის შემოქმედებაში. მიუხედავად იმისა, რომ იგი თვალსაჩინო ფიგურას წარმოადგენს ახალი არაბული ლიტერატურის ისტორიაში, რომლის შემოქმედება ნიმუშია აღმოსავლური და დასავლური ცივილიზაციების მიღწევების სინთეზისა და მისი პოეზია ფართოდაა ცნიბილი და დაფასებული, როგორც არაბულ, ასევე დასავლურ სამეცნიერო წრეებში, ქართული საზოგადოებისათვის სრულიად უცნობია, მხედველობაში თუ არ მივიღებთ ერთ-ერთი მცირე მოცულობის კრებულის ქართულ ენაზე შესრულებულ თარგმანს. გარდა ამისა, მართალია, სუად ალ-საბაპს არასდროს მოკლებია არაბული საზოგადოებისა და სამეცნიერო წრეების ყურადღება, მისი შემოქმედება ჯერ კიდევ არ გამხდარა ყოველმხრივი შესწავლის ობიექტი, მით უმეტეს დასავლები და ქართველი ორიენტალისტებისათვის.

ნაშრომის მიზანს წარმოადგენს ქალთა საკითხისადმი არაბული საზოგადოების მოწინავე ნაწილის დამოკიდებულების ჩვენება არაბული საზოგადოების განვითარების სხვადასხვა ეტაპზე, სუად ალ-საბაპის შემოქმედებისა და პრაქტიკული მოღვაწეობის ყოველმხრივი შესწავლის საფუძველზე განსაზღვრა იმ როლისა და ადგილისა, რომელიც მიუძღვით ქალთა ემანსი პაციისათვის ბრძოლაში და თანამედროვე ეტაპზე არაბული საზოგადოების განვითარებაში თვით არაბი ქალების საუკეთესო და პროგრესულად მოახროვნე წარმომადგენლებს.

სამეცნიერო სიახლე. ნაშრომის სამეცნიერო სიახლეს წარმოადგენს ის, რომ მასში პირველადაა მოცულები სუად ალ-საბაპის საზოგადოებისა და პოეტური შემოქმედების ყოველმხრივი და საუკეთესო ანალიზი, გამოვლენილია მისი იდეების მასაზროვებელი წერტილი, განსაზღვრულია პოეტი ქალის როლი და ადგილი ახალი არაბული ლიტერატურის ისტორიაში.

პრაქტიკული მნიშვნელობა და აქტუალობა. ჩატარებული კვლევით მიღებული შედეგები საყურადღებო არა მარტო სუად ალ-საბაპის შემოქმედების, არამედ მოელი ახალი არაბული ლიტერატურის,

